

OOSTENDSE MUZIEKMAATSCHAPPIJEN : DE HARMONIE "DE NOORDSTAR"

1911 - Stichting van een muziekvereniging onder de naam "De Noordstar" door Adolf WOUTERS en Pierre DEDEYSTER. De aktiviteit van de vereniging bestond er toen hoofdzakelijk in wekelijks en hoofdzakelijk op zondagnamiddag enkele uren "repetitie" te houden en af en toe bij bepaalde gelegenheden eens enkele liederen te spelen in de gelagzaal van het lokaal.

Adolf WOUTERS was de "Chef" terwijl Pierre DEDEYSTER de functie van Secretaris vervulde. De aktiviteit van de muziekvereniging werd ingevolge de oorlog in 1914 lamgelegd.

1918 - Pierre DEDEYSTER samen met Pierre DEVRY slagen erin onmiddellijk na de oorlog een fanfare met zowat 16 leden te vormen. Het was DEVRY die de muzikale leiding nam.

1921 - De fanfare heeft ingevolge enkele welgelukte prestaties sukses geboekt en bekendheid verworven. Het ledental groeide en door de aanwinst van twee klarinettisten werd de fanfare nu een harmonie. In de schoot van de harmonie werd een muziekschool opgericht die van meet af aan zowat 10 leerlingen telde.

1923 - Karel DESCHACHT wordt tot Voorzitter van de bloeiende harmonie "De Noordstar" aangesteld.

1926 - Frans VAN DONINCK wordt tot Voorzitter aangesteld en zou dit blijven tot aan zijn dood in 1940.

1927 - De "Chef" Pierre DEVRY gaat terug naar Nieuwpoort wonen en wordt opgevolgd door een gepensioneerde "Gagist van het 3e" met name DUTRON. Het was een zware dobber voor de plaatselijke B.W.P. want het was een betaalde chef.

1928 - Chef DUTRON hield het niet lang vol ! Hij was weduwnaar sinds enkele jaren en waagde het te hertrouwen, met als gevolg dat hij in de harmonie ontslag nam. Het was Albert VAN VLAENDEREN, de man die reeds 8 jaren lang kosteloze muzieklessen en instrumentenleer verstrekke, die verzocht werd als "Chef" op te treden en tot ieders opluchting aanvaardde. Voor de "Partij" was het eveneens een goede zaak, want Albert wees iedere vergoeding af. Ondertussen was Pierre DEDEYSTER, de man van het eerste uur, de Secretaris en spil van de harmonie overleden. Hij werd opgevolgd door Emiel CORVELEYN beter gekend als "Meester Corveleyn" thans nog Ere-Secretaris van onze harmonie. Steeds in hetzelfde jaar, maar méér bepaald op 8 april 1928 werd door de "Groep 13" een prachtig vaandel aan de harmonie geschonken. Neen...! geen verwarring hoor met de "Club treize". De "Groep 13" was een formatie van Noordstarmuzikanten die regelmatig in het Volkshuis optraden en af en toe eens met de pet in de hand een geldomhaling durfden doen. Het aldus integrale verzamelde bedrag besteedden ze aan een prachtige vlag voor HUN harmonie.

Het is niet precies te achterhalen tot wanneer Albert VAN VLAENDEREN aangebleven is als "Chef". Wij vermoeden tot 1936. Hij werd opgevolgd door Maurits SLABBINCK die deze taak vervulde tot 1940 wanneer de oorlog uitbrak.

1940 - De Voorzitter Frans VAN DONINCK wordt bij een werk-ongeval dodelijk verbrand door elektrische stroom.

1945 - Onmiddellijk na de oorlog wordt door Henri TOURNOY als Voorzitter, samen met Jean GOVAERT als "Chef", getracht de harmonie opnieuw vlot te krijgen. Jean GOVAERT was een "cor" uit het Stadsmuziek, terwijl Henri TOURNOY sinds 1922 spelend lid van de "Noordstar" was en destijds deel uitmaakte van hoger genoemde "Groep 13". Het was een zéér moeilijke start met 8 à 10 man. De reden is nogal begrijpelijk ; de meeste muzikanten verdienden "schoon" geld in allerlei dansformaties die toentertijd na de bevrijding, omzeggens in elk café waren gevestigd, en waar er minstens 4 maal per week gedanst werd.

1947 - Het werd de hoogste tijd dat de leiding in handen van een nieuwe "Chef" werd gelegd. Het was Armand LAUWERS die door de toenmalige Federale Secretaris van de B.S.P., Roger DE KINDER, werd aangezocht om die taak op te nemen. Armand LAUWERS is lid van de "Noordstar" vanaf 1927, hij was toen 6 jaar. Hij is houder van verschillende conservatorium-diploma's. Naast zich had hij Henri TOURNOY als voorzitter, René MEYER als Secretaris en Emiel CORVELEYN als Schatbewaarder.

1948 - Er zit goede vaart in de harmonie. Met Armand LAUWERS groeit het ledental en verhoogt het muzikaal peil merkbaar. Na enkele uitvoeringen zijn heel wat symphatisanten gevonden en onder impuls van "Meester CORVELEYN" en Milo EDEBAU werden er 45 kepi's aangekocht. De harmonie kreeg een fraaiër aanzien.

1950 - Een hoogoplopend incident tussen "Meester" en Roger DE KINDER, woordvoerder van de "Partij", was oorzaak dat Emiel CORVELEYN, na ruim 22 jaren de functie van Schatbewaarder vervuld te hebben, het bijltje er bij neerlegde. Kort daarop werd ook Marcel REYNAERT vervangen. Het was Charles GOES die vanaf dan beide functies als Secretaris-Penningmeester vervulde. Maar op muzikaal gebied stond de harmonie niet stil. Onder de kundige leiding van Armand LAUWERS behaalde "De Noordstar" te Oostende het bevorderingsdiploma naar de 2e Afdeling.

1951 - Het gaat steeds in stijgende lijn. Bijna 80 man sterk behaalt "Chef" Armand LAUWERS met "zijn" harmonie, in het grote Starmarsfestival te Oostende, de 2e prijs in de reeks "Uitmuntendheid".

1958 - Was alles te mooi om zo te kunnen blijven ? Eens méér dan 80 man sterk, verzwakte de harmonie reddeloos.

Aanleiding daartoe waren de vele folkloristische groepen die als paddestoelen uit de grond waren gekomen en met aantrekkelijke vergoedingen en allerhande reisjes de in "De Noordstar" gevormde muzikanten wegkaapten. Zo citeren wij enkele van die groepen : de Ostendia Schotten - de Zigomars - de Kaarters - De Gilles van de Zee - de Ali Baba's. Bovendien was er dan in de Stedelijke Vakschool een harmonie opgericht. Te Bredene was er de Gemeentelijke Harmonie die alle prestaties behoorlijk betaalde, tot zelfs de repetities toe. En men mag de Stadsharmonie niet vergeten tegen wie niemand opkon, precies omwille van de betalingen. Men kwam er in de "Noordstar" niet meer toe het traditionele Ceciliafeest te organiseren. Morele en financiële steun van de Partij bleven uit.

1962 - De Partijleiding bleef passief toekijken tot plots de harmonie niet in staat bleek op te treden voor de 1 Mei-optocht. De Partij vond een oplossing met de "Kliek van de Vakschool". Het resultaat was natuurlijk beneden alles. Het geval werd in het Partijbestuur druk besproken. Vergaderingen met het Harmoniebestuur brachten geen oplossing. De tijd verstreek.

1963 - 1 Mei is nakend. Het BSP afdelingsbestuur vraagt zich af wat de harmonie kan doen. Alle kontakten lopen op een sisser uit. Reden ? Een kleine vergoeding, in vergelijking met andere korpsen, wordt geweigerd ! Op voorstel van Marcel ARIX wordt beslist tot oprichting van een werkgroep. De samenstelling van BSP zijde was : Marcel ARIX, Jozef DESWAEF en Edgard MISSIAEN. Langs de zijde van de harmonie : Armand LAUWERS, Henri TOURNOY, Charles GOES, René EDEBAU en André ADELAERE. Na enkele maanden bleef van de BSP delegatie nog enkel Marcel ARIX over, met de zeer moeilijke opdracht de harmonie te reorganiseren en nieuw leven in te blazen. De algemene herhalingen werden opnieuw ingericht en telden maximaal 14 spelende leden. Op 1 mei presteerde de harmonie tegen een kleine vergoeding met 22 man. Het bleek dat een nieuwe start genomen was. Er werd druk geoefend, de resultaten bleven niet uit want... een opperbeste geest was in het harmoniebestuur ontstaan waarin Marcel ARIX nu ook opgenomen was.

1964 - Charles GOES wordt ontlast. Hij blijft Penningmeester en het is Marcel ARIX die het secretaritaat opneemt. Hij kan bekomen dat enkele BSP-mandatarissen er voor gewonnen zijn om ieder een instrument aan de harmonie te schenken. Dit gebeurt tijdens de uitvoering van een zaalconcert. Het is vooral de morele en financiële steun van Sebastiaan BOUDOLF die vanaf nu bepaalde zaken mogelijk maakt. Verdienstelijke muzikanten worden wegens hen vele jaren aktiviteit vereremerkt, een nieuw vaandel wordt ingehuldigd en Sebastiaan BOUDOLF wordt tot Ere-Voorzitter uitgeroepen. Voor het eerst sedert vele jaren wordt opnieuw een Ceciliafeest georganiseerd.

1965 - Marcel ARIX legt het harmoniebestuur een "vijfjarenplan" voor dat "gedurfd" wordt genoemd. Er wordt verder

gegaan met de vernieuwing van de instrumenten. Tal van partities worden aangekocht. Een reeks wijkuitstappen wordt georganiseerd en levert sukses. Er wordt een "Vriendenkring van Ereleden en Steunende leden" opgericht. Een "kunstconcert" heeft plaats en Armand LAUWERS smaakt het genoeg : muziekcritici spreken zich lovend uit om wat hij opnieuw met liefhebbers tot stand wist te brengen. Charles GOES vraagt ontslag en het Penningmeesterschap wordt nu ook opgedragen aan Marcel ARIX.

1966 - De harmonie "De Noordstar" telt nu 45 spelende leden. Zij heeft zich te verheugen over een "Vriendenkring" van ongeveer 50 Ereleden en 120 Steunende leden. Er wordt druk geoefend, maar Armand LAUWERS is bijlange nog niet geneigd met zijn harmonie naar wedstrijden en festivals te trekken. Met enorm veel geduld en talent schaaft hij verder en streeft hij er naar steeds dichterbij de perfectie te benaderen.

1967 - Tal van kostbare instrumenten worden vernieuwd, andere worden hersteld. De algemene herhalingen worden gemiddeld door 45 muzikanten bijgewoond op een totaal van 55 spelende leden. De activiteit is ten overstaan van vorige jaren méér dan verdubbeld. Tijdens de kioskconcerten, stapmarsen of zaalconcerten worden grote successen geogst. De "Vriendenkring" groeit, er komen méér centen binnen, er komen méér mogelijkheden.

1968 - Alles gaat in stijgende lijn. Ook de "Prijzenkermis" levert op wat ervan verwacht werd. De grote tweejaarlijkse tombola was de bekroning. De twee kunstconcerten in het Volkshuis, werden voor een nokvolle zaal uitgevoerd en minutenlange ovaties vielen Armand LAUWERS en zijn muzikanten te beurt. Maar inmiddels werd het "vijfjarenplan" langzaam maar zeker afgewerkt.

1969 - Ook het Stadsbestuur is tot de bevinding gekomen dat "De Noordstar" een onbetwistbare "Kulturele Vereniging" is met grote activiteit. De jaarlijkse bijzondere toelage wordt verdubbeld. Tal van andere organisaties steunen nu reeds enkele jaren de harmonie en verhogen die toelage. Marcel ARIX is opgelucht, het is bijna zo goed als zeker, er komen uniformen.

1970 - Het jaar zet in met een hele serie bestuursvergaderingen, waarbij de bestuursleden zich telkens over kleur, snit van de uniformen, hoed of kepi enz., enz. uit te spreken hebben. Een steunlijst wordt gedurende 10 weken in omloop gebracht. Het resultaat is overweldigend en de tweejaarlijkse tombola kent eveneens groot sukses. Enkele dagen vóór 1 Mei wordt de harmonie "De Noordstar" voor het eerst met 54 muzikanten in een piekfijn, deftig uniform gezien en ontvangen op het stadhuis. Het harmoniebestuur heeft het vijfjarenplan afgewerkt. Maar er wordt niet gerust. De "Chef" is bijlange niet voldaan, zijn kader moet aangepast worden, hij heeft nieuwe partities vandoen. Er is nog véél werk op de plank.

Armand LAUWERS richt in de schoot van de harmonie een "Koperensemble" op dat bij uitstek geschikt is om op te treden bij hoogstaande kulturele plechtigheden. Maar opnieuw stelde hij zich tot doel, met die kern, naar betere uitvoeringen te evolueren.

1971 - "Jubeljaar". De muziekvereniging "De Noordstar" is 60 jaar oud en is sinds 50 jaar harmonie. Dit jubeljaar moet zich kentekenen op velerlei manieren en gebieden.

(ons medegedeeld door het bestuur
van "De Noordstar" in 1980)

FRANS JACOBS TE OOSTENDE

Frans JACOBS moet een zeer vruchtbare dichter en zanger geweest zijn. Ik heb een verzameling afschriften van vliegende bladen door hem uitgegeven. Deze bladen zijn genummerd en het laatste nummer dat ik heb is 133. Op ieder blad staan 6 tot 8 liederen, dat maakt reeds een gemiddelde van meer dan 1.000 liederen, tot op dat ogenblik want het kan wel zijn dat Frans JACOBS er mede is doorgedaan.

Hij moet ook te Oostende goed gekend zijn geweest want in verzamelingen vliegende bladen van Oostendenaars vond ik betrekkelijk veel van de bladen en liederen van Frans JACOBS.

Ik denk niet dat hij zomaar een "marktzanger" was want op 54 van zijn liederen die ik in mijn verzameling heb zitten er slechts VIER over moorden : twee over de moord in de duinen te Oostende - en dan nog als extra-bijlage - , één over de vreselijke misdaad te Beernem (zangwijze : Plaisir de Bois - ja, ja) en één over de wreede moord te Gent (zangwijze, zoals over Margeriet Cheyns : Fijn aan den Rijn).

Bovendien nog 2 liederen over onze "koereurs" in de Ronde van Frankrijk. Actualiteit van toen dus.

Voorlopig kan besloten worden dat Frans JACOBS zijn productie vooral bracht in café chantants. Hij beveelt zich op zijn grote bladen eveneens aan "voor het opluisteren van banketten en trouwtafels door zijn schoon liederenrepertorium" - een zingende wat we nu zouden noemen "disc-jockey". Ten andere bij dergelijke gelegenheden past het niet over wrede moorden en misdaden te zingen. Wel kan er een traan van af met een melodramatische tekst maar toch vooral iets lustigs, zoals het lied dat hierna volgt.

De periode van JACOBS' optreden situeert zich tussen de twee wereldoorlogen ; dat ziet men aan het "repertorium", zangwijzen en ook aan de moord- en koereurlieder.